

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomtatásban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmát, részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyitlitteri cikkek stb. intézendők.

Nyitlitteri cikkek soronként 10 kr-ért közöltetnek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítanak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árákkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Városunk jövője.

Kézdi-Vásárhely, 1891. márcz. 5.

I.

Első feltétele egy város fölvirágzásának a szellemi műveltség. Mert csak a tisztán érző szív, a világosan gondolkozó fő képes fel fogni, önérték nélkül munkálni azon, hogy embertársaink általános jóllétnek örvendjenek és saját maguk javát a közérdek megsértése nélkül, céltudatosan vigyék előbb-előbb. A tudomány azon lelki erő, mely képes megküzdeni bennünk az önérték ádáz vágyaival, kívánságaival; romba dönti annak eselszövényeit és nyílt utat enged mindenkinek a megérdemelt haladásra.

Vannak egyének, kik hosszú időn keresz-

tül surolták az iskola padjait, a könyörület tán bizonyítványt is nyomott a markukba, de hiányzik náluk a szív jósága, az ész ereje, s így tetteikből nem a művelt emberhez illő cselekvények, hanem a rut irigység, a mindent felforgatni akaró sötét szellem munkája tűnik ki. Az ilyeneket, bárha tanultak is, művelt embernek nem nevezhetem.

Városunk egy kis társadalmat képez, hol egyformán hivatása, feladata mindenkinek tenni, munkálkodni e város felvirágoztatása érdekében. Mindnyájan, kik e hazában élünk és annak fiai vagyunk, az ország bármelyik részében üssünk is tanyát, bárhol teljesítjük honfiúi és polgári kötelességeinket, idegeneknek, jött-menteknek a mai művelt világban nem vagyunk tekinthetők, sőt a szerint adóznak az elismerés és tisztelet jeleivel, a mily önfeláldozást tanusít valaki a közjó előmozdításában.

E körülményt tények igazolják s védpaiszul szolgálnak a méltatlan támadások, esetleg üldöztetésekkel szemben.

Mindenkinek édes ama hely, hol az élet küzdelmeit megkönnyítő polgártársakra, barátokra talál, s ha ezekkel karöltve, városa vagy községe érdekeit hiven védi és elősegítheti, valódi lelki öröme szolgál.

Ily intencziók tölték el lelkemet, midőn városunk jövője érdekében igénytelen szavamat felemelni határozám. Nem a vezérszereplési viselkedés, sem a nagyvárosi hóbort, hanem a polgártársaim iránti szeretet és tisztelet tette kötelességemmé, hogy e becses lapok hasábjain, mely érdekeinket egyedül van-

hivatva védni és támogatni, nézeteimet én is elmondjam.

A rohamosan haladó idő nem vár, az enyészet sötét lepellel fedi be, a mi régi és használhatatlan. A mi őseink nagy tettei, áldozatkészsége tulszárnyaltak minket, tehetetlen utódokat, mert mi még maig is csak az ő alkotásaikkal dicsekedhetünk. Évtizedek óta semmi új sincs, mi e város haladását, fejlődését jelezné. Ezt meggondolva, nem kevés szegyenpir kell hogy elfussa arcát mindazoknak, kik ez állapotnak okozói voltak.

Én részemről egyeseket elítélni, kárhóztatni nem tudok, mert biztos tudomásom van arról, hogy sokan vannak és voltak, kik tette hivaták fel e város polgárságát, s hivatás szerűen jelezték az utat, melyen haladnunk kell. Egyiknek az eszme, másiknak a kezdeményező személye nem tetszett. Uraim, ez így nem jól megy! Ha városunk haladását, felvirágzását, polgártársaink jóllétét tiszta szívvel előbb vinni akarjuk, első sorban is keressük ki és válogassuk meg azon eszközöket, melyek célunk elérésére segítenek.

Első sorban is az egyetértés hiányát, a bizalmatlanságot, féltékenységet fedeztem fel és ezeket tartom elmaradásunk legfőbb okának.

Sajnosan kellett tapasztalnunk egyes vásároknál a rut irigységet is, mely elhinti a belviszály magvát és meggyöngíti a küzdők szellemi erejét, megsemmisíti anyagi áldozatkészségét.

E betegségeket erős elhatározással könnyen meggyógyíthatjuk s városunk jövőjét, felvirágzását, mihelyt az egyetértés zászlóját lobogtatjuk, már biztosítottuk.

A „Székelyföld“ tárczája.

Az utálatos.

— Jelenet. —

Irta: Bálványossy Huba.

Emma, házi kisasszony.

Teréz, } barátnői.

Adél, }
Jenő, az Emma fivére (egy könyvbe mélyedve olvas).

Emma: Igazán jól tettétek, édeseim, hogy átvittetek hozzám. Oly unalmasan telik egyedül az idő; nem is képzelitek, mennyire megutáltam a falusi légkört, hol nincs semmi, a mi csak percekre is felvillanyozná az ember kedélyét... (Páthosszal.) Istenem! mi más élet van a fővárosban!... Az élveknél és szórakozásnak száz meg száz neme... De itt, ez ismeretlen fészekben!... Oh, ha ez sokáig így tart, bele örülök...

Teréz: Rajta mulik, lelkem, az egész. Miért nem jársz el társaságokba, estélyekre, bálókra, melyeknek épen mind most van az időnye?...

Adél: Vagy miért nem jössz hozzánk is gyakrabban? Valóban nem szép tőled, hogy szomszédnő

létedre csak hébe-hóba szerencsétlenség bennünket...

Emma (izgatottan): Hiszen mennék is, de...
Teréz (közbe): Aztán, tudod, gavallérokban sem szütkölködünk. Ott van például Csató Pista, ki annyira viszi udvariasságát, hogy készakarva rául tapos s azután bünbánólag kér pardont...

Adél (Mosolyogva.) S mily mulattatóan tud társalogni és kurizálni! Mikor mondja: „Hát tudja na csecsád, ha oly feleségem volna, mint maga, akkor sohasem házasodnám meg; maga épen hozzáam való volna“...

Mind: (Roppantul nevetnek.)

Teréz: No meg ott van Bakodi Kristóf. Nem is képzelitek, hogy milyen szellemes!...

Emma: S miben nyilvánul szellemessége?

Teréz: (Szólni akar.) „Ked...“

Adél: (Megelőzve Terézt.) Várj csak, édesem, hadd ismerje meg először Emma a külső megjelenését; értem ezalatt a „gérók“-ot s a toalett körébe eső dolgokat, mely nekünk mindenestre legelőször szokott szemünkbe ötni... Hát képzelj, lelkem, egy magas bórihorgas alakot, rajta kopott, zsíros szalonkabát, és a pantalon széles orru trabális osztrákba bújtatva, melyek fénylenek a hájtól; inggallérja egész a füléig ér s nyakendőjének csokra akkora, hogy bátran be lehetne vele fűdni Amáli nének a „Muri“ kutyáját. De

leginkább jellemzi a finom, pikáns illat, az istálló szag, melytől épen úgy egy félesztendőre megy el az étvágyad... (Nevetnek.)

Emma: Elég, elég!... Már szinte el tudom képzelni a fesch gavallért...

Teréz: (Szinlelt nehezteléssel.) Hohó! még hátra vagyok én is! (Utánozva.) „Kedves nassám, a legnagyobb örömmel mondhatom, hogy meglehetősen szép idő jár a vetéseknek. Ezenkívül az egerek sem tettek oly nagy kárt, mint tésezt az a paraszt nép híresztelte. Igazán jelenthetem nassámnak, hogy a legjobb kilátásaink vannak jövőre, melyet még örvendetesebbé tesz az is, hogy disznóink sem döglőnek oly nagy mértékben mint más falvakban...“ (Óriási nevetés.)

Emma: (Komolyan.) Azt hiszem, édeseim, hogy már elég volt a léhaságból. Arra, hogy miért nem megyek estélyekre, elég csak annyit mondanom, hogy teljesen ismeretlen vagyok.

Adél: De hozzánk csak jöhetnél gyakrabban?

Teréz: (Hamiskásan.) Van egy nagyszerű gavallérunk; tudod, lelkem, ez már más fajtaból való; a fivéred is ismeri, úgy tudom, jó barátságban vannak együtt. Fiatal mérnök, szintén most jött haza a fővárosból. Aztán...

Emma: (Idegesen.) No látjátok, épen azért nem megyek, mert az a fiatal ember egy kiállhatatlan, egy utálatos teremtes.

Egyszerre a világ sem állott elő; de ha sohasem kezdünk, sohasem végzünk. Tűzzünk ki előbb egyet feladatul, s ha azt megvalósítottuk, a többi könnyen jó.

Miben nyújthatnánk fényes bizonyítékot arról, hogy szeretjük egymást, hazánkat és nemzetünket? Egyedül abban, ha e város ifju remzedékéről gondoskodnánk. Eddig, mint a kakuk, a más fészében neveltük gyermeinket, honnan maholnap kihajtanak. Ne várjuk be e szégyenletes állapotot, hanem minden nemesen érző polgártárs követelje hangosan uton-utfélen, hogy építsenek gyermekeinknek minél előbb iskolát.

Ez épület leendő záloga, bizonyítéka annak, hogy mi egymást szeretni, becsülni tudjuk, s nemcsak a magunk, hanem a jövő nemzedék érdekeit is szívünkön viseljük. A ki e jelszóhoz csatlakozik, méltán számíthat az utókor hálájára

Kantai.

A kettős mandatumok. Fejérváry Géza báró a budai mandatumról lemond és a pécsi jelöltséget fogadja el. Ugron Gábor kecskeméti mandatumát fogadja el. Szathmárra maga helyére Győry Elek ajánlja. Baross Gábor a győri, Horváth Gyula a budai, Szalavszky Gyula a nagytapolcsányi kerületet tartja meg. A Horváth Gyula lemondása folytán a kovásznai kerületben új választás lesz.

A valuta rendezése. A „P. C.” budapesti jelentése konstatálja, hogy a valutaszabályozás kérdésének megoldásánál semmiféle egyoldalú, a kár agrárius, akár bimetalisztikus törekvés nem fog Magyarországon felszínre kerülni. A mi a relációt illeti, csak kevesen óhajtják, hogy az a jelenlegi állapottól lényegesen eltérő arányban állapíttassék meg. A magyar enquétében bizonyosan nem lesz jelentékeny nézeteltérés és előre látható, hogy a valuta-szabályozásra vonatkozó előterjesztések tárgyalása az országgyűlésen is simán fog lefolyni. Ezen előterjesztések elfogadása bizonyos értelemben a Wekerle Sándor pénzügyminiszter mellett való tüntetés jellegével fog birni, a kinek a valuta-rendezés siettetése körül szerzett érdemeit mindenki elismeri.

Mikó Bálint kitüntetése. A hivatalos lap legújabb száma a következő kir. kéziratot közli:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Mikó Bálint főrendiházi tagnak és Csik vármegye főispánjának, a magyar-román határvonalon eszközölt határvizsgálat körül királyi biztosi minőségben teljesített kiváló szolgálatai elismerésül, Lipót-rendem lovagkeresztjét díjmentesen adományozom.

Kelt Budapesten, 1892. évi február hó 23-án.

PERENCZ JÓZSEF, s. k.

Szögyény László, s. k.

Adél: (Nehezeltődve.) Már biz az nem igaz, sőt ellenkezőleg: nagyon kedves, szeretetre méltó.

Teréz: Igen is nagyon kedves, szép, művelt fiatal ember, s azonkívül Adél nővéremnek komoly szándékából kurizál.

Emma: (Elpirulva.) Ah, ugy? Nem is tudtam! De azért előttem mégis duplán utálatosnak marad. Már megengedjétek, de ezen nem változtatok.

Teréz: (Gúnyosan nézve Jenőre.) Már pedig sok más fiatal embert nem lehet vele még egy órában is említeni.

Adél: (Sértett önérzettel.) Nem engedek semmit! Kész vagyok inkább mindent kockáztatni tenni. Be fogom bizonyítani, hogy ő nem utálatos.

Teréz: Igen, bizonyítsunk! Kérjük fel Jenőt ítéletmondó bírónak. (Emma nem mozdul, a többiek Jenőhöz mennek.)

Jenő: (A könyvből felpillant.) Ah! örülök, hölgyeim, hogy itt láthatom önöket. Kérem... kérem...

Teréz: Ne örüljön most semminek és ne kérjen semmit. Fontosabb ügyről van szó. Mondja, milyennek ismeri Thury Aurélt, a mérnököt?

Forrongás a szélsőbalon. A függetlenségi és 48-as párt körében, mint a „B. H.” értesül, bizonyos forrongás van, különösen a fiatalabb tagok között. Ezuttal nem elvi differenciákról van szó, hanem szó van arról, hogy a párt legyen elevenebb, tevékenyebb úgy a választókkal való érintkezésben, mint a parlamenten belül való szereplésben. E végből sokan kíváncsiak tartják, hogy a pártklub elnöksége s a párt parlamenti vezetése külön-külön kézbe jusszon. Hogy egy ember e két feladatnak nem képes tökéletesen megfelelni, azt egyebe k mellett bizonyítva látják az imént lefolyt választásoknál, a melyek révén a párt számbeli ereje növekedett ugyan, de nem olyan mértékben, a minőre mozgékonyabb központi vezetés mellett számítottak. A két rendbeli vezetés kettő választásának e tendenciájával kapcsolatosan mind nagyobb tért hódít az az óhaj, hogy Ugronékkal ismét össze lehessen kötni a megszakadt kapcsolatokat. Határozott lépések sem egyik, sem másik irányban nem történtek ugyan még, de e tervek tényleg felmerültek s a függetlenségi képviselők magánbeszélgetéseiben az elő helyet foglalják el. — Mindez (kevésbébbé cifra szavakkal kifejezve) azt jelenti, hogy a függetlenségi az Irányi Dániel elnökösködésével nincsen megelégedve.

A polgári eljárás reformja. Az igazságügyminiszter, mint a Jogi Szemle értesül, a képviselőház egyik legközelebbi ülésén be fogja nyújtani a sommás eljárásról és végrehajtási törvény módosításáról szóló törvényjavaslatokat, melyeket a megoklással együtt már ki is nyomattak. A sommás eljárásról szóló javaslatnak főbb elvei a következők:

A javaslat, mely 221. §-ból áll, a sommás bíróság hatáskörét kiterjeszti a vasutak ellen balesetből eredő kártérítési igényekre 500 forintig; továbbá 300 forint értékig a birtokperekre, telekkönyvi perekre és örökösödési perekre; végül — 500 forint értékig — a számadási (csődben) megtámadási perekre. A tárgyalás szigorúan szóbeli; jegyzőkönyvvezető alkalmazása kötelező. Az elmulasztott tárgyalástól számítandó 3 év elteltével a per megszűntnek tekintendő.

A bizonyítás kérdésében a javaslat gyökeresen megváltoztatja a mai rendszert és a megkötött bizonyítékok szabad mérlegelésének rendszerét, behozza a félnek eskü alatt való kihallgatását, megszünteti a fő-, pórt- és felfedező eskü intézményét és csak az egyezségi esküt tartja fenn. Lehetővé teszi a rész- és közbenszóló ítélet meghozatalát (utóbbit a jogalap fennállásának megállapítására). A járásbíróaktól felebbezett sommás perekben (50 forint alatti perekben rendszeren nincs helye felebbezésnek) a felebbezési bíróságot a kir. törvényszékek gyakorolják (kereskedelmi ügyekben kereskedelmi ülnök mellőzésével). Az ügyvéd általi képviselést a felebbezési eljárásban sem kötelező, de ha ügyvédek képviselik a feleket, úgy az előkészítő iratot egymásnak közvetlenül kézbesítik. A felek beleegyezésével a felebbezés szóbeli tárgyalás nélkül is, nyilvános előadás alapján elintézhető. A felebbezési bíróságok ítéletei ellen (azokat kivéve, a hol a kereset tárgyak értéke 200 forint alatti, továbbá a határársi, megyei igazgatási és sommás visszahelyezési pereket), továbbá a kir. járásbíróságok amaz íté-

letei ellen, melyek ellen a felebbezés ki van zárva: felülvizsgálatnak van helye azon az alapon, hogy az ügy eldöntésénél valamely anyagi jogszabály vagy lényeges eljárási szabály helytelenül alkalmaztatott vagy mellőztetett. A felülvizsgálati bíráskodást a kir. ítélő táblák gyakorolják öt tagu, járásbíróságok ítéletei fölött három tagu tanácsban. A felebbezési bíróságok ítéletei fölött felülvizsgálati eljárásban a feleknek magukat ügyvéd által kell képviseltetniök. A sommás eljárásban hozott végzések elleni felfolyamodások felett a kir. törvényszékek, ezek végzései felett a kir. ítélő táblák határoznak. A végrehajtási eljárásban ezentúl is a kir. táblák illetékesek a járásbíróságok végzései ellen használt felfolyamodások elintézésére.

Háromszékvármegye rendkívüli közgyűléséhez.

Háromszékvármegye törvényhatósági bizottsága márczius 12-én d. e. 10 órakor a vármegye székházának tanácskozási termében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

I. Kormányi leiratok. A m. kir. belügyminiszter leirata idei 462. sz. a. a törvényhatósági bizottsági tagok számának új megállapítása és a választókerületek új beosztása tárgyában. A m. kir. belügyminiszter leirata a szolgabíráknak kihágási ügyekben való bíráskodása tárgyában. A m. kir. belügyminiszter leirata Hollaky Attila fűszolgabíró által tett 100 frtos alapítványról kiállított alapító-levelő jóváhagyása tárgyában. A m. kir. belügyminiszter leirata a vármegyei árvaszéki irattárban levő s 6 évre terjedő ügyiratoknak irománijegyzékbe foglalására segéderő felvétele iránt. A m. kir. honvédelmi miniszter leirata a loavató-bizottságok megalakítása iránt. A m. kir. belügyminiszter leirata a helyettesített tiszviselők részére a helyettesített állással járó magasabb illetmények folyóvá tétele tárgyában.

II. Megyei és más átiratok. Nagy Czenken alakult Széchenyi-szobor bizottság segély iránti kérése. Somogyvármegye átirata a védőörvény utatás 94. §-nak az 1889. évi VI. t. cz. 20. §-val összhangba hozása, illetve módosítása tárgyában. Szegedvármegye átirata az Olt folyó hajózhatóvá tételére szükséges előmunkálati költségek tárgyában.

III. Megyei ügyek. Előterjesztés Sepsiszentgyörgy r. t. város képviselőtestülete választás alá kerülő tagjai megválasztására elnök kiküldése iránt. Előterjesztés a vármegye székházának kibővítése iránt. Előterjesztés a fűrvaszeretház építése tárgyában. Előterjesztés Kovásznán egy második gyógyszerár felállítására tárgyában. Ugron Gábor engedélyes kérése a sepsiszentgyörgy-bükszádi vasutovonalszki kiépítésének 200,000 frt hozzájárulással leendő támogatása iránt. Dr. Z. ntaí Dávid orbai járási orvos uti átalánya felemelése iránti kérése. Orbai járási főszolgabíró kérése uti átalányának felemelése iránt. A vármegyei pénztár 1891. évi december és 1892. évi január havi vizsgálatáról szóló leletek. M. kir. méntelep-parancsnokság nyilatkozata özv. Tóth Mihály né sepsiszentgyörgyi lakos által az örnagy telekből egy bizonyos terület átengedése iránt beadott kérésére. A közig. bizottság félévi jelentése az 1891-ik év II. feléről. Alispán előterjesztése a megyei szegények menházában elhelyezett szegények 1892. évi tartási díja mikénti fedezése iránt.

IV. Községi ügyek. Kovászna nagyközség szabályrendelete. Sepsiszentgyörgy város bárkocsi-szabályrendelete. K. Vásárhely város bárkocsi-szabályrendelete. Kúrtapatak község határozata a regále kártalanítási összegből nyerendő illetmény felhasználása tárgyában. Szentiván község határozata beltelek elcsereleése tárgyában. Baróth község határozata ingatlanok megvásárlása iránt. Peselnek község határozata tűzfeckendő vásárlása következtében létrejött szerződés tárgyában. Altörja község határozata az italmérés jog kártalanításáért megállapított tőkének a közbirtokosság részére átengedése iránt. Baróth község határozata kölcsönengedélyezés iránt. Kovászna község határozata a jegyzőnek munkaeő adása iránt. A brassó-háromszéki h. é. vasutak kisajátítási jogbiztosító és Kovászna község között létrejött kisajátítási szerződés. Almás község határozata Bertalan Imre faengedélyezés iránti kérésére. Arkos község határozata községi tulajdon elidegenítése iránt s az ellen beadott folyamodás. Egerpaták község határozata kölcsön felvétele iránt. Peselnek község határozata táncszivalmak tarthatása iránt. Hatolyka község kölcsönügye. Lemhény község határozata tűzbiztosítás tárgyában a községi bíró vagyonát érdeklőleg. Besenyő község határozata a levélhordó és éjjeli örök fel-fogadása iránt s az ellen beadott folyamodás.

V. Községi számadások.

VI. Magánfelek ügyei. Dr. Pálffy Gyula járási orvos kérése a körörvosi teendők teljesítéséért járó átalánynak felemeléséért. Fogolyán András sepsiszentgyörgyi kereskedő kérése zálog-

házi kölcsön kamatának felemeléséért. Tompa László gidófalvi adószedő kérése az utadó szedéséért külön munkadíj megállapítása iránt. Péter Ede zoltáni adógyűjtő hasonló kérése.

Különfélék.

— **Kitüntetés.** A király Szabó Józsefnek, Szentkatolna község bírájának, a község érdekében teljesített buzgó és sikeres szolgálatai elismerésül, az arany érdemkeresztet adományozta.

— **Áthelyezés.** A s.-szentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatóság Deményi Gézá, a nagyenyedi kir. adóhivatalnál alkalmazásban álló V. oszt. adótisztet, a kézdvásárhelyi adóhivatalhoz helyezte át.

— **A márczius 15. iki ünnepélyt rendező állandó bizottság** ez évben is kiváló ünnepélyességgel szándékozik megülni a nagy nemzeti eseményévi fordulóját. Az ünnepély műsorának összeállítására már befejeztetett a község falragaszok útján arról közelebbről tájékoztatást nyer. Felhívjuk városunk hazafias közönségét, hogy a jelzett napon a házakat más városok példájára lobogózzák fel s az ünnepélyen minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

— **Halálozás.** A helybeli önkéntes tűzoltó-egyesület zenekarát súlyos veszteség érte. Kifőnök karmestere, Barabás Ignác, folyó hó 4-én hosszas szenvedés után elhalt. Haláláról a megszomorodott család a következő gyászjelentést adta ki:

Már özvegy Barabás Ignácné szül. Szabó Ilona a maga és gyermekei: Anna, Aranka és Ignác nevében mélyen megszomorodott szívvel jelenti, hogy a hű férj, önfeláldozó, gondos atya márkosfalvi Barabás Ignác a kézdvásárhelyi önkéntes tűzoltó-egyesület lelkiismeretes, ügybuzgó karmestere életének 50-ik, boldog házasságának 18-ik évében f. évi márczius 4-én d. e. 10 órakor hosszas szenvedés után jobb létre szenderült. Hűlt tetemei az ev. ref. szertartás szerint f. évi márczius 6-án d. u. 2 órakor fogják a helybeli ev. ref. temetőbe örök nyugalomra helyezni. Legyen nyugalma zavartalan, álma csendes!! K.-Vásárhelyen, 1892. márczius hó 4-én.

— **Altörzsről írkák:** Az altörzsi birtokosság is végre-valabára, hosszú halogatás után kezére veheti az öt megilleti erdőreszt. A napokban ugyanis Vajna Dénes kir. törvényszéki bíró ő felsége a király nevében átadta az egyes birtokosok jogos tulajdonát képező erdő-illetékeket. A mint mondják, vannak elégtelenségek is, kik perrel fogják megtagadni a jogerőre emelkedett ítéletet. Ugyisint a közép sincs megelégedve a részökbe jutott „Bálványos“ erdőterülettel. S innen keletkezett a nép makacs haragja az „urak“ ellen.

— **Női javító-intézet a fővárosban.** Humánus eszme lelkesíti a főváros előkelő köreit. Méltó arra, hogy mielőbb megtestesüljön s mindenki lelkesedéssel karolja föl. Menedékházat akarnak építeni azoknak a szerencsétlen természeteknek, a kiket akár saját könnyelműségük, akár pedig egyéb körülmény a bűnök örvényére terelt, de belátva a bűn nagyságát, jobb utra akarnak térni. Temérdek azoknak a szerencsétleneknek a száma, a kik a lejtőn lefelé haladva, megbánják a ballépést, de sem erejük, sem semmiféle mentőhorgonyuk nincs arra, hogy tovább ne süllyedjenek a bűnök fertőjében. Ez a mentőhorgony lesz ezután a női javító-intézet, a melyben menedéket találnak a szerencsétlen tévedt — nők. Az intézetet apácák fogják vezetni s a leányok előbb erkölcsi oktatásban részesülnek majd, utóbb pedig az intézetből kikerülve, tisztességes megélhetési módhoz fogják őket juttatni. Az intézetet, mint halljuk, már ez idén fölépítik a várbán vagy Óbudán. Hasonlóczelu intézetek Franciaországban már régóta nagy eredményrel működnek.

— **Az árvamegyei inség** nem oly veszedelmes mérvű, minőnek azt a lapok rémhírei feltüntetik. Hivatalos jelentések szerint ez ideig a szűkölködők között egy éhínség- vagy éhhalál-eset sem jutott tudomásra. A gyermekek között nagyobb ugyan a halandóság a hiányos táplálkozás és részben a kanyaró következtében; ez azonban csak némileg függ össze az inséggel. — A fővárosban erőiesen folyik a gyűjtés az inségesek javára.

— **A párisi román diákok a magyarok ellen.** A Memorial Diplomatique, mely voltaképen mindenféle szenzációs kompilációk heti gyűjteménye, legutóbbi számában közli a párisi román diákok egy tiltakozó nyilatkozatát, a magyarországi románok állítólagos elnyomtatása ellen. „Magyarország és Románia ama románjai, kik Párisban

vezgik tanulmányaikat, talpra szólítva a rendszeresen folytatott s mind nagyobb mértékű öltözdözések által, melyekkel a román nemzetiséget Magyarországon sújtják, a dolgok erejénél fogva kényszerítve érzik magukat egész Európa közvéleményéhez felebezni, feltárva előtte ezt a kérdést, mely — sajnos — nem igen nyújt többé lehetőséget a békés megoldásra. Az eszesen kombinált törvények és rendeletek rendszere következtében Magyarország három milliónyi lakossága nemcsak hogy kizárva látja magát a közéletben való bármiféle közreműködéstől, de még polgári existenciájában is fenyegetve van.“ És következik az ismétlése az unalomig elcsépeelt panaszoknak a választási törvény, a közigazgatás, a törvénykezés és a közoktatás magyar nyelvűsége ellen, végül pellengére állítatván Európát előtt az a barbár törvény, melynél fogva a magyarok a román gyermekeket már hároméves korukban kisdudodóvába kényszerítik. A folyóiratot mintegy 160 román tanuló írta alá.

— **Vasvári Pál síremléke.** A márcziusi napoknak ünnepelt fiatal szonoka, Vasvári Pál, mint a Rákóczi-szabadsapat parancsnoka tudvalevőleg Erdélyben a gyulai havasok között vértett el úgy szólván egész csapatával, melyet a lázadó oláh hordák megrohantak. A „48—49-diki történelmi lapok“ cz. kolozsvári folyóirat most gyűjtést indított ama hely melőtt megjelölésére, hol Vasvári és katonái közös sírban nyugsznak. Főlemlíti az idézett lap ez alkalomból azt is, hogy a havasok lakóinál számos fegyver, öltözet, emléktárgy található ma is, melyeket a hősk holttesteiről szedtek le; kíváncsatos volna e tárgyak felkutatása és összegyűjtése is.

— **Az álló írás behozatala.** Az orsz. közoktatási tanács nyelv- és történettudományi osztálya mai ülésében több iskolakönyvön kívül azzal a jelentéssel foglalkozott, melyet a Kármán Mór dr., Szuppán Vilmos, Osapodi István dr., Hoór Károly dr. és Vajda Pál tanácsstagok és szakértők által álló bizottság az álló írás behozatala tárgyában tett. Miatán az álló írás föltétlen előnye a dűlő írással szemben még nincsen minden kétséget kizáró módon elismerve, s miután úgy a bizottságban, mint utjabban a szakirodalomban is figyelemreméltó fel-szólalások történtek a dűlő írás megtartása érdekében, annál fogva a szakosztály a dűlő írás kiküszöbölését még korainak mondja. Azt ajánlja a közoktatási kormányknak, hogy az álló és dűlő írás összehasonlítása végett tervszerű kísérleteket végeztesen és ezeket szakbizottsággal megfigyeltesse. A kísérletek végzésére nézve elfogadottat a bizottság által kidolgozott utasítás.

— **A krásznai leletéről.** Még 1888-ban utkaparó czigányok a krásznai erdőben, nem messze a bogár batártól, körülbelül 15 aranyrudat találtak, összesen hetedfél kilogramm súlyban. Ezek közül a spanyolviaszhoz hasonló rudacsákak közül hatot mindjárt bejelentettek a hatóságnak, melyeknek felét a nemzeti múzeum vette meg, a másik fele kiskoru Mikes János gróf kétségtelen birtoka volt, mint tulajdonosé. Más hat rud a brassói ötvösök kezébe került, kik azokat feldarabolták, hármát pedig két bécsi gyűjtő drága pénzben vásárolt meg. A feldarabolt rudacsákák eltitkolását egy brassói polgár fedezte föl, miből hosszú per keletkezett, melynek az lett a vége, hogy az egyik fele a feljelentőnek, másik fele pedig gr. Mikes Jánosnak ítéltetett oda. A fel nem darabolt hat rudacska a nemzeti múzeumnál volt letéteményezve, míg végre sikerült a természetben való osztály a nemzeti múzeum és gróf Mikes Miklós, mint az árvaszék által erre felhatalmazott gyám között. A gróf tekintettel volt a múzeum érdekeire is s az ügy — írkák a fővárosi lapok — úgy intéztetett el, három oly aranyrudat kapott, melyekben mind azok a bélyegek, a melyek a különböző sudaron láthatók, képviselve legyenek. A lelet abból az időből való, midőn Valentinianus Valens és Gratianus császár alatt a gótok a hunok betöréseivel a római Moesiába kivándoroltak s kincseiket elásták. Tehát ugyanaból az időből, mint a szilagy-somlyói lelet és a petrosarai, a melyek a bukaresti muzeumba kerültek. A rudacsákák minden valószínűség szerint ama 300 forintnyi évi adóból származnak, a melyet a római császárok újvívi ajándék név alatt a barbároknak fizetni szoktak, hogy a provinciákba be ne törjenek.

— **A levélhordó czápa.** Egy Amerikából haza érkeztet paraszt — mint a Felv. Közl. írja — a következő regényes históriát beszéli most falubeli-jeinek: Az Atlantis hajót, mely fűszerekkel indult utnak Hamburgból Newyorkba, több napon folytonosan egy czápa követte. Várták, hogy majd csak beleun a gyors haladásba, de az sehogys sem akart a hajótól elmaradni. Szerettek volna a hajósok fűródni is, a mit csupán a czápa miatt nem tehettek; elhatározták tehát, hogy megfogják a

czápat. Egy nagy horogra hust akasztottak s ledobták a vízbe, a czápa lenyelte és meg volt fogva. Midőn a hajóra húzták és felbontották, gyomrában egy részszegélyű tárcsát, ebben pedig egy levelet találtak, a melyben egy szerelmes sárosme-gyei Hanka határozott választ kér amerikai szeretőjétől, ki bányákban dolgozik, még pedig posta fordultával, mert ellenesetben férjhez megy. Hogyan került ez a levél a czápa gyomrába, azt nem lehet tudni. Kétségkívül nem mindennapi dolog, hogy egy czápa tegyen tönkre egy sáros-megyei szerelmi idillt.

— **Köszönetnyilvánítás.** A kézdvásárhelyi takarékpénztár tekintetes igazgatósága és részvénye-seinek közgyűlése szíves volt az 1891. évi jótékony számláján ref. egyházi dalegyületünkét 10 frt adományban részesíteni. A szíves adományért fogadja a t. igazgatóság és közgyűlés a nyilvánosság terén is kifejezett hálás köszönetét dalegyületünknek. Kézd-Vásárhely, 1892. márczius 5-én. Baló László elnök, Kovács Mátyás pénztáros.

— **Nyilvános számadás.** A kézdizsentléleki tanító-testület f. évi február 29-én jótékony czélú népies tánczestélyt tartott. Bevétel volt 42 frt 45 kr, kiadás 40 frt 45 kr, tiszta jövedelem 2 frt. Felülfizettek: t. Kőnczei Miklós ur 70 kr. Kőnczei Antónia ő nagysága 20 kr. Gergely Mihály 10 kr. Barta Dénesné 20 kr. Tompos Lajos 5 kr. Kis Jánosné 40 kr. Demeter János 40 kr. T. Sipos Ferencz postamester ur 10 kr. T. Kovács Péter ur 30 kr. Miklós József 40 kr. Tóth Tamás 10 kr. Biró Róza 10 kr. T. Orbay Miklós ur 10 kr. Fogadják mindannyian a rendezők hálás köszönetét. K.-Szentlélek, 1892. márczius 3-án. ó. — r. —

— **Sajtóhíba.** A kézdvásárhelyi kereskedő-íffjak társulatának folyó hó 6-án tartandó közgyűléséről lapunk múlt számában megjelent tárgysorozatból egy pont — a könyvtárnoki jelentés — tévedésből kimaradt, mit ezzel helyreigazítottunk.

Piaczi árak.

Kézd-Vásárhelyt, 1892. február 25-én.

Buza (tiszt)	hektóliterenként	8 frt — kr
„ (elegy)	„	— frt — kr
Rozs (tiszt)	„	6 frt 30 kr.
„ (elegy)	„	— frt — kr.
Arpa (tiszt)	„	4 frt 60 kr.
„ (elegy)	„	— frt — kr.
Zab	„	2 frt 70 kr.
Törökbuza	„	5 frt — kr.
Kása (köles)	„	10 frt — kr
„ (árpa)	„	20 frt — kr
Borsó	„	6 frt — kr
Lencse	„	16 frt — kr
Fuszulyka	„	16 frt — kr
Pityóka (legszebb)	„	1 frt — kr
Marhahús	kilógrammonként	— frt 44 kr
Disznóhús	„	— frt 40 kr
Juh-hús	„	— frt 24 kr
Szalonna	„	— frt 64 kr
Faggyu (nyers)	„	— frt 32 kr

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és tőzsdén

1892. február hó 16-án.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	103.08
Magy. papírbárdék 5%	101.10
Magyar vasúti kölcsön	—
M. keleti vasúti államkötv. I. kibocs.	—
M. keleti vasúti államkötv. II. kibocs.	—
M. keleti vasúti államkötv. III.	111.
Osztrák járdék papírban	87.75
Osztrák járdék ezüstben	999.
Osztrák járdék aranyban	106.
1860. államsorsjegyek	137.51
Osztrák-magyar bank részvény	962.
Magyar hitelbank részvény	352.
Osztrák hitelintézet részvény	307.30
Magyar földterhermentesítőkötvény	—
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	—
Temes-bánati földterherm. kötvény	—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	104.
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	—
Magyar nyerekménysorsjegykölcsön	137.
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	128.
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.37
20 frankos arany	9.35
Német birodalmimárka	56.54
London (2 havi váltókért)	159.80
20 márka arany	11.57

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Dobay Jácns.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.